

Dvanácti osobnostem jsme předali Cenu Václava Bendy

31.1.2026 - Martin Vacek | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

V prostorách Senátu Parlamentu České republiky se ve čtvrtek 29. ledna uskutečnil slavnostní ceremoniál u příležitosti udílení 17. ročníku Cen Václava Bendy, které každoročně uděluje Ústav pro studium totalitních režimů osobnostem, jež se významně zasloužily o odpor proti totalitním režimům a obranu lidské svobody, svědomí a demokracie. Letošní udílení Cen Václava Bendy bylo koncipováno s důrazem na ocenění osobností, do jejichž životů tragicky zasáhly oba totalitní systémy - nacistický i komunistický. Celkem Ústav pro studium totalitních režimů za rok 2025 ocenil 12 osobností, z toho pět in memoriam.

Vratislav Brabenec

spisovatel, básník, textař, hudebník (člen skupiny The Plastic People of the Universe) a zahradník

Vratislav Brabenec obdržel od Ústavu pro studium totalitních režimů Cenu Václava Bendy za statečné občanské postoje v době komunistické totality a aktivní činnost při hájení hodnot svobody, demokracie a lidských práv.

Eugen Brikcius

spisovatel, básník, filozof, esejista, výtvarník a performer

Eugen Brikcius získal od Ústavu pro studium totalitních režimů Cenu Václava Bendy za statečné občanské postoje v době komunistické totality a aktivní činnost při hájení hodnot svobody, demokracie a lidských práv.

Gustav Frištenský (in memoriam)

celosvětově známý sportovec, řecko-římský zápasník, velký vlastenec a symbol občanské statečnosti

Gustav Frištenský obdržel in memoriam od Ústavu pro studium totalitních režimů Cenu Václava Bendy za statečné občanské postoje v době nacistické totality a aktivní činnost při hájení hodnot svobody, demokracie a lidských práv.

František Kafka

politický vězeň, komunistickým režimem perzekvován pro své náboženské vyznání

František Kafka dostal od Ústavu pro studium totalitních režimů Cenu Václava Bendy za statečné občanské postoje v době komunistické totality a aktivní činnost při hájení hodnot svobody, demokracie a lidských práv.

Aleš Kýr

historik, vedoucí Kabinetu dokumentace a historie Vězeňské služby ČR

Aleš Kýr získal od Ústavu pro studium totalitních režimů Cenu Václava Bendy za výrazný přínos historické vědě při poznávání soudobých dějin.

Lilian Landová (in memoriam)

signatářka Charty 77, která po nátlaku ze strany Státní bezpečnosti dobrovolně ukončila svůj život

Lilian Landová obdržela in memoriam od Ústavu pro studium totalitních režimů Cenu Václava Bendy za statečné občanské postoje v době komunistické totality a aktivní činnost při hájení hodnot svobody, demokracie a lidských práv.

Jiří Liška (in memoriam)

veterinární lékař, politik a obhájce demokratických hodnot

Jiří Liška dostal in memoriam od Ústavu pro studium totalitních režimů Cenu Václava Bendy za hájení hodnot svobody, demokracie a lidských práv a významný přínos k historickému poznání a paměťové agendě.

Bedřich Loewenstein (in memoriam)

česko-německý historik se specializací na moderní evropské dějiny s přesahem do dalších společenskovědních disciplín

Bedřich Loewenstein získal in memoriam od Ústavu pro studium totalitních režimů Cenu Václava Bendy za statečné občanské postoje v době komunistické totality a výrazný přínos historické vědě při poznávání soudobých dějin.

Lenka Marečková

básnířka, spisovatelka a právnička, která byla za komunistického režimu v Československu vězněna z politických důvodů

Lenka Marečková obdržela od Ústavu pro studium totalitních režimů Cenu Václava Bendy za statečné občanské postoje v době komunistické totality a aktivní činnost při hájení hodnot svobody, demokracie a lidských práv.

Karel Sabela (in memoriam)

voják, protinacistický a protikomunistický odbojář, popraven komunisty

Kapitán Karel Sabela dostal in memoriam od Ústavu pro studium totalitních režimů Cenu Václava Bendy za statečné občanské postoje v době nacistické a komunistické totality a aktivní činnost při hájení hodnot svobody, demokracie a lidských práv.

Drahomíra Šinoglová

za komunistického režimu v Československu vězněna z politických důvodů

Drahomíra Šinoglová získala od Ústavu pro studium totalitních režimů Cenu Václava Bendy za statečné občanské postoje v době komunistické totality a aktivní činnost při hájení hodnot svobody, demokracie a lidských práv.

Michaela Eva Vidláková

přeživší holokaustu, vězněna a perzekvována komunistickým režimem, členka Židovské obce

Michaela Vidláková získává od Ústavu pro studium totalitních režimů Cenu Václava Bendy za statečné občanské postoje v době nacistické a komunistické totality a za výrazný přínos k návratu svobody a demokracie.

Slavnostní udílení Cen Václava Bendy za rok 2025 se konalo ve čtvrtek 29. ledna 2026 ve Valdštejnském sále Senátu Parlamentu České republiky pod záštitou místopředsedy Senátu Jiřího Oberfalzera. Významnost akce podpořili svou účastí ústavní činitelé, členové vlády, poslanci a senátoři, zástupci diplomatického sboru, církví, Rady ÚSTR i široká odborná a kulturní veřejnost. Slavnostním večerem již počtvrté provázel moderátor Marek Eben. O hudební atmosféru slavnostního večera se postaral skupina Salome, unikátní projekt několika mladých umělců, kteří osobitým a vytříbeným způsobem navazují na vynikající hudební potenciál písní Karla Kryla.

Ústav pro studium totalitních režimů prostřednictvím jeho ředitele **Ladislava Kudrny** poděkoval všem oceněným za jejich odvahu a vytrvalost v boji za svobodu a demokracii. I jejich životní postoje a činy umožnily, že je dnes Česká republika parlamentní demokracií.

AUTOR: **MARTIN VACEK**

FOTO: **ÚSTR / JINDŘICH MYNAŘÍK**

<https://www.ustrcr.cz/dvanacti-osobnostem-jsme-predali-cenu-vaclava-bendy-2>